

POLIKLINIKA ZA LABORATORIJSKU DIJAGNOSTIKU
ZAVOD ZA BIOHEMIJU

Redni broj	Naziv usluge	Opis usluge	Vrsta pretrge	Vrsta uzorka	Okrvni rok za izdavanje nalaza (Dana)	Mjesto vršenja usluge	Vrsta uputnice	Kontakt (Telefon, e-mail adersa , kontakt osoba)
1.	Kompletna krvna slika - KKS	Kompletna krvna slika je osnovna, rutinska hematološka pretraga koja uključuje određivanje broja eritrocita, broja leukocita i trombocita. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije..	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
2.	Kompletna krvna slika - broj eritrocita	Eritrociti, crvena krvna zrnca su ćelije periferne krvi čiji glavni sastojak hemoglobin prenosi kisik iz pluća u tkiva i ugljen dioksid iz tkiva u pluća. Broj eritrocita određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije..	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
3.	Kompletna krvna slika - broj leukocita	Leukociti, bijela krvna zrnca su ćelije periferne krvi čija je osnovna funkcija zaštita organizma od raznih toksičnih agenasa. Broj leukocita se određuje na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
4.	Kompletna krvna slika - hemoglobin	Određivanje vrijednosti hemoglobina na principu spektrofotometrije cijanmethemoglobinskom metodom. Hemoglobin je najvažniji sastojak crvenih krvnih zrnaca i zajedno sa njihovim brojem daje podatak o hematološkim poremećajima eritrocitne loze.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
5.	Kompletna krvna slika - hematokrit	Hematokrit (Hct) predstavlja volumni dio eritrocita u jedinici pune krvi. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
6.	Kompletna krvna slika - MCV	MCV predstavlja prosječan volumen eritrocita, a izračunava se iz broja eritrocita i vrijednosti hematokrita.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
7.	Kompletna krvna slika - MCH	MCH predstavlja prosječni sadržaj hemoglobina u eritocitu, a izračunava se iz koncentracije hemoglobina i broja eritrocita.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

8.	Kompletna krvna slika - MCHC	MCHC predstavlja prosječnu koncentraciju hemoglobina u eritrocitu, a izračunava se iz koncentracije hemoglobina i hematokrita..	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
9.	Kompletna krvna slika - RDW	RDW označava raspodjelu eritrocita prema volumenu, čime se dobiva podatak o veličini i raspodjeli eritrocita i /ili grafički prikazana raspodjela eritrocita.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
10.	Kompletna krvna slika - broj trombociti	Trombociti ili krvne pločice su ćelije koje sudjeluju u procesu zgrušavanja krvi i njihov broj daje podatak o primarnoj hemostazi. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču metodom volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
11.	PDW	PDW označava raspodjelu trombocita prema volumenu. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču metodom volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije. .	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
12.	MPV	MPV označava prosječan volumen po trombocitu. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču metodom volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
13.	P-LCR	P-LCR označava postotak velikih trombocita (većih od 12 fl). Određuje se na automatskom hematološkom brojaču metodom volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
14.	PCT	PCT označava trombokrit. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču metodom volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
15.	Diferencijalna krvna slika - DKS	DKS je pretraga kojom se utvrđuje broj i postotak pojedinih vrsta bijelih krvnih zrnaca, morfološke osobine ćelija leukocitopoeze i eritrocitopoeze u punoj krvi,na automatskom hematološkom brojaču po načelu volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
16.	Diferencijalna krvna slika - ručno	DKS je pretraga kojom se utvrđuje postotak pojedinih vrsta bijelih krvnih zrnaca, morfološke osobine ćelija leukocitopoeze i eritrocitopoeze u preparatu razmaza periferne krvi obojene metodom po Pappenheimu.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

17.	Diferencijalna krvna slika - neutrofilni segmentirani granulociti	Neutrofilni segmentirani granulociti čine osnovu fagocitnog odbrambenog sistema u organizmu. Određuju se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
18.	Diferencijalna krvna slika - neutrofilni nesegmentirani granulociti	Neutrofilni nesegmentirani granulociti čine osnovu fagocitnog odbrambenog sistema u organizmu. Određuju se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
19.	Diferencijalna krvna slika - limfociti	Određivanje broja limfocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije. Limfociti su vrsta bijelih krvnih zrnaca. Razlikuju se T limfociti koji sudjeluju u ćelijskom imunitetu i B limfociti B koji se transformišu u plazma ćelije i sudjeluju u humoralnom	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
21.	Diferencijalna krvna slika - monociti	Određivanje broja monociti koji čine osnovu fagocitnog odbrambenog sistema u organizmu na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
22.	Diferencijalna krvna slika -eozinofilni granulociti	Određivanje broja eozinofilni granulociti na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije. Predstavljaju vrstu bijelih krvnih zrnaca sa odbrambenom funkcijom u organizmu, a sudjeluju i u alergijskim reakcijama, parazitarnim infekcijama i nekim	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
23.	Diferencijalna krvna slika - bazofilni granulociti	Određivanje broja bazofilnih granulociti na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije. Bazofilni granulociti su najmanje zastupljeni leukociti periferne krvi čija funkcija nije sasvim razjašnjena, ali je poznato da sudjeluju u reakcijama rane preosjetljivosti.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
24.	Procenat neutrofilnih granulocita NEUT %	Određivanje broja neutrofilnih granulocita na 100 leukocita. Određuje se automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije..	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
25.	Procenat eozinofilnih granulocita EO%	Određivanje broja eozinofilnih granulocita na 100 leukocita. Određuje se automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
26.	Procenat bazofilnih granulocita BASO%	Određivanje broja bazofilnih granulocita na 100 leukocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

27.	Procenat limfocita LYMPH%	Određivanje broja limfocita na 100 leukocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
28.	Procenat monocita MONO%	Određivanje broja monocita na 100 leukocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
29.	Procenat eritroblasta NRBC%	Određivanje broja eritroblasta na 100 leukocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
30.	Broj retikulocita	Određivanje mladih eritrociti koji sadrže ostatke RNK u obliku granulofilamentozne supstance na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije..	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
31.	Procenat retikulocita RET%	Određivanje broja retikulocita na 100 eritrocita na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
32.	IRF	IRF označava udio nezrelih retikulocita. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
33.	LFR	LFR označava udio retikulocita visoke zrelosti. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
34.	MFR	MFR označava udio retikulocita srednje zrelosti. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
35.	HFR	HFR označava udio retikulocita niske zrelosti. Određuje se na automatskom hematološkom brojaču na principima volumetrijske impedancije, protočne citometrije i fotometrije.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

36.	Broj retikulocita na preparatu razmaza	Odredjivanje broja retikulocita u 1000 eritrocita na preparatu razmaza periferne krvi. Retikulociti predstavljaju mlade eritrocite sa ostatcima RNK u obliku granulofilamentozne supstance, koja se boji vitalnom bojom metodom brijant-krezol-modrilo.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
37.	Broj mononuklearnih ćelija	Mononuklearne ćelije su sve ćelije sa jednim jedrom. Brojimo ih u razmazu periferne krvi koji je obojen metodom po Pappenheimu.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
38.	Diferencijalna krvna slika - plazma stanice	Mikroskopsko diferenciranje ćelija na razmazu periferne krvi obojenom metodom po Pappenheimu i odredjivanje broja plazma ćelija na 100 leukocita.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
39.	Sedimentacija eritrocita	Pretraga kojom se u posebno graduiranoj pipeti u određenim vremenskim razmacima posmatra brzina taloženja eritrocita krvi kojoj je dodan citrat (Westergreen).	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
40.	Eozinofili u brisu nosa	Odredjivanje prisustva eozinofilnih leukocita na razmazu sekreta nosa, obojenom metodom po Pappenheimu. Pretraga se vrši u cilju dijagnostikovanja alergijskog rinitisa.	Dijagnostička pretraga	Bris nosa	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
41.	IG broj nezrelih granulocita	Odredjivanje broja nezrelih granulocita IG u krvi na automatskom hematološkom brojaču	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
42.	Razmaz sternalnog punktata	Mikroskopsko diferenciranje ćelija koštane srži na razmazu obojenom metodom po Pappenheimu sa ciljem odredjivanjem vrste, broja, faze razvoja i izgleda krvotvornih ćelija (ćelija eritropoeze, granulocitopoeze, trombocitopoeze, limfocitopoeze i monocita).	Dijagnostička pretraga	Punktat koštane srži	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
43.	Određivanje alkalne fosfataze u leukocitima - ALPA	Odredjivanje aktivnosti alkalne fosfataze svjetlosno-mikroskopskom analizom razmaza krvi ili koštane srži obojenog citohemijskom metodom po Kaplow-u. Alkalna fosfataza je enzim prisutan u citoplazmi zrelih i nezrelih granulocita periferne krvi i koštane srži i daje pozitivnu citohemijsku reakciju u obliku smeđeg taloga. Odsutna ili smanjena aktivnost nalazi se kod hronične mijeloične leukemije, infektivne mononukleoze, paroksizmalne noćne hemoglobinurije, a povećana kod akutne limfatične	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

44.	Određivanje aktivnosti alfa-naftil-acetat esteraze u leukocitima - EST	Određivanje aktivnosti alfa-naftil-acetat esteraze svjetlosno-mikroskopskom analizom razmaza krvi ili koštane srži obojenog citoheumijskom metodom po Yamu. Ova metoda služi za identifikaciju monoblastnih tipova leukemija.	Dijagnostička pretraga	Puna krv/ Koštana srž	1 Dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
45.	Određivanje aktivnosti peroksidaze u leukocitima - POX	Peroksidaza je oksidoredukcijski enzim prisutna u primarnim zrcima neutrofila, eozinofila i monocita. Dokazivanje aktivnosti ovog enzima citoheumijskom metodom na razmazu krvi je od velikog značaja pri diferenciranju porijekla mijeloidne od ostalih tipova leukemija.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
46.	Određivanje slobodnog i jonskog željeza u ćelijama i određivanje siderocita i sideroblasta.	Određivanje prisustva sideroblasta/siderocita citoheumijskom metodom na razmazu aspirirane koštane srži ili krvi. Siderociti su eritrociti u kojima se nalaze granule nehemoglobinskog željeza. Metoda je sa pruskim plavim, granule se boje plavo-zeleno, u obliku su nježne plavičaste prašine. Sideroblasti su eritroblasti koji se u koštanoj srži također boje metodom pruskim-	Dijagnostička pretraga	Puna krv/ Koštana srž	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
47.	Određivanje masti u ćelijama krvi	Dokazivanje masnih tvari u ćelijama na razmazima krvi ili koštne srži bojenjem citoheumijskom metodom Sudan B. Sudan B boji različito lipide uključujući neutralne masti, fosfolipide i steroide. Koristi se za razlikovanje akutne limfatične leukemije od akutne mijeloidne leukemije.	Dijagnostička svjetlosno-mikroskopska pretraga	Puna krv/ Koštana srž	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
48.	Određivanje polisaharida u leukocitima	Dokazivanje polisaharida u ćelijama na razmazima krvi ili koštane srži citoheumijskim bojenjem PAS. Koristi se za razlikovanje akutne limfatične leukemije i nekih suptipova akutne mijeloidne leukemije.	Dijagnostička svjetlosno-mikroskopska pretraga	Puna krv/ Koštana srž	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
49.	Određivanje osmotske rezistencije eritrocita	mikroskopsko određivanje otpornosti eritrocita prema hipotoničnoj otopini NaCl. Osmotska rezistencija se koristi u dijagnostici raznih tipova nasljednih hemolitičkih anemija koje se karakterišu ubrzanom razgradnjom eritrocita i obično su uzrokovane metaboličkim poremećajem na membrani i u funkciji enzima eritrocita ili poremećajem gradnje hemoglobina.	Dijagnostička pretraga	Puna krv	2 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
50.	Likvor fizikalni pregled likvora	Pregled izgleda i boje cerebrospinalne tečnosti, likvora, koja se dobija punkcijom kičmenog kanala. Normalni likvor je bistra, bezbojna, vodenasta ntečnost bez taloga.	Dijagnostički organoleptički pregled	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
51.	Likvor - nativni pregled likvora	Mikroskopski pregled cerebrospinalne tečnosti na prisustvo ćelija i eritrocita sa određivanjem broja nadjenih ćelija u Fuchs-Rosenthalovoj komori.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
52.	Likvor - bioheumijske pretrage GLU u likvoru	Određivanje količine šećera u cerebrospinalnoj tečnosti pri sumnji i postavljanju dijagnoze upale moždanih ovojnica izazvane virusima ili bakterijama. Određuje se spektrofotometrijski -metodom heksokinaza po Kunst-u	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

53.	Likvor - biohemijske pretrage TP u likvoru	Odredjivanje vrijednosti ukupnih proteina u cerebrospinalnoj tečnosti. Povećana koncentracija proteina u likvoru prisutna je kod upale moždanih ovojnica/mozga. Određuje se spektrofotometrijski - metodom biureta po Kingsley i Henry.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
54.	Likvor - biohemijske pretrage Cl u likvoru	Odredjivanje vrijednosti hlorida u cerebrospinalnoj tečnosti se koristi u dijagnostici upale moždanih ovojnica-mozga. Metoda jon-selektivne elektrode .	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
55.	Likvor - biohemijske pretrage LDH u likvoru	Povećana aktivnost laktat dehidrogenaze je u 90 % slučajeva kod bakterijskog meningitisa dok je u slučajevima virusnog meningitisa povećana u 10 % slučajeva. Povećanje LDH raniji je pokazatelj bakterijskog meningitisa nego pad koncentracije glukoze u likvoru. LDH se određuje spektrofotometrijski - enzimatska metoda (laktat-piruvat po Wackeru).	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
56.	Likvor - biohemijske pretrage IgG u likvoru	Odredjivanje vrijednosti imunoglobulina G nefelometrijskom metodom u cerebrospinalnoj tečnosti kod sumnje na upalne i druge patološke procese u mozgu.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
57.	Likvor - biohemijske pretrage ALB u likvoru	Odredjivanje albumina u cerebrospinalnoj tečnosti nefelometrijskom metodom kod sumnje na upalu moždanih ovojnica/mozga, Albumini normalno čine 55-75 % ukupnih bjelančevina u cerebrospinalnoj tečnosti.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
58.	Indeks IgG i ALB u likvoru i serumu	Određivanje odnosa albumina i globulina (albumino-globulinskog koeficijenta) u cerebrospinalnoj tečnosti i krvi od velikog je značaja za procjenu krvno-likvorske barijere, te za izračunavanje količine intratekalno sintetiziranih imunoglobulina. Prema vrijednosti albuminskog koeficijenta disfunkcija barijere se klasificira u tri stepena: 1. blaga sa albuminskim koeficijentom do 10 x 103; 2. umjerena sa albuminskim koeficijentom do 20 x 103; 3. jaka sa albuminskim koeficijentom preko 20 x 103;	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
59.	Diferenciranje ćelija likvora po Sayk-u	Mikroskopsko odredjivanje ćelija na razmazu cerebrospinalne tečnosti. U slučaju prisustva 100 i više od 100 ćelija vrši se taloženje cerebrospinalne tečnosti u sedimentacionoj komori po Sayku. Razmaz od nastalog sedimenta se boji po Pappenheimu i diferencira.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
60.	Oksihemoglobin	Odredjivanje oksihemoglobina u krvi na ABL biohemijskom analizatoru. Oksihemoglobin je složeni protein koga čini globin i prostetične grupa hema. Nalazi se u eritrocitima i služi za prenos kiseonika iz pluća do tkiva.	Dijagnostička pretraga	Kapilarni uzorak krvi	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

61.	Karboksihemoglobin (COHb)	Određivanje karboksihemoglobina u krvi na ABL biohemijskom analizatoru. Karboksimehemoglobin je vrsta hemoglobina na koji je vezan ugljen monoksid (CO). Fiziološki se u krvi nalazi manje od 2% karboksihemoglobina u ukupnom Hb. Koncentracija raste kod trovanja sa ugljen monoksidom i pušenja.	Dijagnostička pretraga	Kapilarni uzorak krvi	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
62.	Fetalni hemoglobin(HbF)	Određivanje fetalnog hemoglobina u krvi na ABL biohemijskom analizatoru. U novorođenčeta više od 50% ukupnog hemoglobina čini fetalni hemoglobin, dok je kod zdravog odraslog čovjeka zastupljen manje od 1%. Povišene vrijednosti u odraslih osoba pojavljuju se u svim vrstama malokrvnosti (anemija), akutnoj leukemiji i u	Dijagnostička pretraga	Kapilarni uzorak krvi	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
63.	Methemoglobin (MetHb)	Određivanje methemoglobina u krvi na ABL biohemijskom analizatoru. Tragovi methemoglobina mogu biti normalno zastupljeni u krvi. Povećane vrijednosti mogu uzrokovati neke tvari i lijekovi kao hlorati, acetilsalicilna kiselina i dr.	Dijagnostička pretraga	Kapilarni uzorak krvi	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
64.	Kompletan pregled urina fizikalno-hemijske osobine	Makroskopski pregled kojim se određuje boja i zamućenost urina. Urin se sastojod 95% vode i 5% krutog materijala. Stvara u bubrežima i čini glavni ekskretorni organ ljudskog tijela. Svjež urin zdravih ljudi obično je bistar svijetlo do tamno žute boje.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
65.	pH urina	Određivanje pH urina testnim trakama. Ph označava slobodne vodonikove jone (H ⁺) odnosno kiselu ili alkalnu reakciju urina.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
66.	Specifična težina	Određivanje specifične težine urina testnim trakama se koristi da bi se dobile informacije o stanju bubrega i hidratisanosti pacijenta.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
67.	Bilirubin u urinu	Određivanje bilirubina testnim trakama. Bilirubin nastaje razgradnjom hemoglobina u ćelijama retikuloendotelnog sistema.Pozitivan je kod hepatitisa i drugih jetrenih bolesti a negativan kod hemolitičkih bolesti.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
68.	Urobilinogen u urinu	Određivanje urobilinogena u urinu testnim trakama. Urobilinogen nastaje metabolizmom hemoglobina. Povišen je u slučajevima pojačane razgradnje eritrocita, a snižen kod otežanog oticanja žuči.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
69.	Ketonska tijela u urinu	Određivanje ketonskih tijela u urinu testnim trakama. Ketonska tijela krajnji su produkt metabolizma masnih kiselina. Povišena su u dijabetičkoj ketoacidozi, dugotrajnom povraćanju i gladovanju.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

70.	Glukoza u urinu	Određivanje šećera (glukoze) u urinu testnim trakama se koristi u dijagnostici i praćenju efekata liječenja šećerne bolesti. Prisustvo šećera u urinu ne znači uvijek bolesno stanje, neke osobe imaju snižen bubrežni prag za izlučivanje šećera.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
71.	Proteini u urinu	Određivanje proteina (albumina) u urinu testnim trakama služi u dijagnostici bubrežnih bolesti. Urini zdravih ljudi ne sadrže proteine.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
72.	Nitriti u urinu	Odredjivanje nitrita u urinu testnim trakama. Pojavljivanje nitrita u svježem urinu uvijek je znak infekcije urogenitalnog trakta.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
73.	Sediment urina	Mikroskopska analiza nativnog, neobojenog istaloženog urina sa odredjivanjem vrste i karakteristika nadjenih elemenata. U talogu se mogu naći leukociti, eritociti, ćelije pločastog epitela, hijalini i nehijalini cilindri, bakterije, gljivice, sluz, kristali i soli. Nalaz sedimenta urina se koristi u dijagnostici i praćenju toka bubrežnih bolesti.	Dijagnostička pretraga	Sediment urina	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
74.	Hemosiderin u urinu	Mikroskopsko odredjivanje hemosiderina u urinu metodom po Rous-u. Povišene vrijednosti hemosiderina nalaze se u hemolitičkim anemijama povezanim sa intravaskularnom hemolizom.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
75.	Urin po metodi Addis-a	Mikroskopska analiza istaloženog urina u Neubaerovoj komori sa ciljem određivanje eritrocita i leukocita u minutnom volumenu urina po metodi Addis-a.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
76.	Organoleptička ocjena ejakulata	Makroskopska analiza količine, boje, mirisa, viskoznosti i likvefakcije ejakulata. ili sperma je bjelkasta,gusta tekućina koja	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
77.	Ocjena pokretljivosti spermija u ejakulatu	Odredjivanje pokretljivosti spermatozoida nativno. Kap ejakulata, dobro promućkati i stavi na predmetno staklo, pokriti pokrovnim staklom i broje se pokretni, slabo pokretni i nepokretni spermatozoidi mikroskopiranjem.	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
78.	pH ejakulata	Odredjivanje pH ejakulata testnim trakama. Ph označava slobodne vodonikove jone (H ⁺) odnosno kiselu ili alkalnu reakciju ejakulata.	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

79.	Određivanje brojčane koncentracije leukocita u ejakulatu	Određivanje leukocita u ejakulatu mikroskopskom analizom. Uzeti 20 μ l ejakulata, staviti u epruvetu i 380 μ l fiziološke otopine. Dobro promješati i sataviti u komoru za brojanje leukocita.	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
80.	Određivanje brojčane koncentracije leukocita u ejakulatu	Određivanje leukocita u ejakulatu mikroskopskom analizom. Uzeti 20 μ l ejakulata, staviti u epruvetu i 380 μ l fiziološke otopine. Dobro promješati i sataviti u komoru za brojanje leukocita.	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
81.	Određivanje fruktoze u ejakulatu	Određivanje vrijednosti fruktoze u ejakulatu određuje se spektrofotometrijski -metodom heksokinaza po Kunst-u.	Dijagnostička pretraga	Ejakulat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
82.	Acido bazni status (ABS)	Acido bazni status podrazumjeva kvantitativno određivanje parametara pH, parcijalnog pritiska CO ₂ (pCO ₂), parcijalnog pritiska O ₂ (pO ₂) kao i izračunavanje koncentracije bikarbonati (HCO ₃), ukupni ugljen dioksid (TCO ₂), suvišak baze (BE), zasićenje hemoglobina kisikom (sO ₂) na osnovu kojih se procjenjuje kiselinsko/bazno stanje krvi. Na osnovu gornjih parametara dobva se uvid da li se radi o respiratornoj ili metaboličkoj acidozi, odnosno alkalozii, što je bitno za procjenu komatoznih stanja, u kontroli bolesnika sa šećernom bolesti, te plućnim i bubrežnim bolestima.	Dijagnostička pretraga	Kapilarna/Arterijska/Venska krv	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
83.	Albumini (ALB)	Albumini su jednostavni proteini topivi u vodi, koji su važni za održavanje onkotskog pritiska, a imaju i transportnu funkciju. Promjene koncentracije albumina klinički su važne naročito snižene vrijednosti kod nefrotskog sindroma, zbog gubitka albumina urinom. Određivanje koncentracije albumina u serumu na biohemijskom analizatoru Dimension metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
84.	Albumini u urinu i cerebrospinalnoj tečnosti (ALB U i ALBC)	Albumini normalno nisu prisutni u urinu i njihova pojava naziva se mikroalbuminurija i prvi su znak dijabetičke nefropatije. Određivanje koncentracije albumina u urinu i cerebrospinalnoj tečnosti na biohemijskom analizatoru BN* Systems heterogenom imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Urin Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
85.	Alanin aminotferaza (ALT)	ALT je enzim iz grupe transferaza, koji učestvuje u prenosu amino grupe između amino kiselina i ketokiselina. Aktivnost ALT-a, povišena je kod raznih bolesti jetre, ali i pankreasa. Određivanje aktivnosti alanin aminotferaze (ALT) na biohemijskom analizatoru Dimension kinetičko-enzimatskom metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
86.	Alfa 1 antitripsin (AAT)	AAT je glavni inhibitor proteaza u krvi i pripada skupini proteina "AKUTNE FAZE", pa se povišene vrijednosti mogu naći kod akutnih upalnih procesa, reumatoidnog artritisa i u trudnoći. Snižene vrijednosti AAT, su karakteristične za urođeni nedostatak AAT, što povećava rizik za razvoj emfizema i bolesti jetre u djece i odraslih. Određivanje aktivnosti alfa 1antitripsina (AAT) na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

87.	Alfa fetoprotein (AFP)	AFP je glikoprotein, koji se normalno stvara u jetri fetusa, ali odmah po rođenju, koncentracija mu opada i dostiže vrijednosti odraslih osoba nakon godinu dana. Povećane koncentracije AFP-a javljaju se u malignim bolestima, u akutnim i hroničnim oboljenjima jetre kao i u trudnoći. Određivanje koncentracije AFP na biohemijском analizatoru Architect-u metodom heterogene imunohemiluminiscencije.	Dijagnostička pretraga	Serum/Plazma/Amnionska tekućina (u periodu 15-21 sedmica trudnoće)	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
88.	Alkalna fosfataza (ALP)	ALP je enzim kojeg najviše ima u kostima, jetri, placenti, nešto u bubrezima i probavnom traktu. Najveću aktivnost pokazuje u baznoj sredini. Određivanje ALP može služiti kao tumorski marker, te kao indeks bolesti jetre i kosti u korelaciji sa ostalim kliničkim parametrima. Određivanje aktivnosti alkalne fosfataze (ALP) na biohemijском analizatoru Dimension metodom heterogene	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
89.	Amilaza (AMY)	Amilaza je enzim iz grupe hidrolaza, razgrađuju škrob odnosno glukagon. Amilaza se smatra specifičnim enzimom za gušteraču, pa je njeno određivanje važno u dijagnostici bolesti gušterače, ali žljezda slinovnica. Određivanje aktivnosti amilaze na biohemijском analizatoru Dimension kinetičko-	Dijagnostička pretraga	Serum/Plazma/Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
100.	Amonijak (AMON)	Amonijak je produkt metabolizma dušikovih spojeva. Određivanje amonijaka je važno u dijagnostici bolesti jetre u prvom redu, ali i kod teških krvarenja u crijevima, kod opsežnih dermatoza i kod urođenih grešaka sinteze uree. Određivanje koncentracije amonijaka na biohemijском analizatoru Dimension kinetičko-	Dijagnostička pretraga	Plazma	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
101.	Antigen karcinoma Ca 15-3 (Ca 15-3)	To je visokomolekularni glikoprotein koji se nalazi u žljezdanim kanalićima dojke. Povišene vrijednosti se nalaze kod metastatskih karcinoma dojke. Koristi se za praćenje toka i prognoze bolesti. Određivanje koncentracije DF3 antigena (antigen karcinoma Ca 15-3) na biohemijском analizatoru ARCHITECT-u metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
102.	Antigen karcinoma Ca 125 (Ca 125)	To je glikoprotein koji se u zdravih ljudi nalazi u koncentraciji do 35IU/ml, a pri postojanju dobroćudnih tumora nalazi se u blago povišenim koncentracijama. Značajno povišene koncentracije prisutne su kod malignih tumora jajnika, jajovoda i maternice, a mogu biti povišene i kod malignih tumora dojke, pluća i probavnog trakta. Određivanje koncentracije Ca 125 antigena (antigen karcinoma Ca 125) na biohemijском analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
103.	Antistreptolizin- O (AST-O)	AST-O je antičelo na β-hemolitički streptokok grupe A, koji je jedan od najčešćih uzročnika bakterijskih infekcija u čovjeka. AST-O je vrlo senzitivna test, jer je povećan u 80-85% streptokoknih infekcija, kao što su reumatska groznica, crveni vjetar, tonzilitis i glomerulonefritin itd. Određivanje koncentracije AST-O na biohemijском	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
104.	Apolipoproteini A i Apolipoprotein B	Apolipoproteini A i B su kompleksni spojevi masti i bjelančevina, koji se nalaze u vanjskom omotaču određene vrste masti (lipoproteina HDL, VLDL i hilomikrona). Smatra se da je APO A i APO-B ukazuju na rizik od ateroskleroze i srčane bolesti bolje od holesterola. Određivanje koncentracije apolipoproteina A (APO-A) i apolipoproteina B (APO-B) na biohemijском	Dijagnostička pretraga	Serum/Plazma sa heparinom	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

105.	Aspartat aminotransferaza (AST)	AST je enzim iz grupe transferaza, koji učestvuje u prenosu amino grupe između amino kiselina i ketokiselina. Koncentracije AST kod infektivnih bolesti jetre mogu biti više 50-70 puta, a značajno je povišen i kod mišićne distrofije. Određivanje AST je važno i u dijagnostici srčanog infarkta, kada AST počinje rasti već nakon 6 sati poslije infarkta. Određivanje aktivnosti aspartat aminotransferaze (AST) na biohemijском analizatoru Dimension kinetičko enzimatskom metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
106.	Bakar (Cu)	Bakar je esencijalni oligoelement, koji je potreban za rast i normalan metabolizam kao i za stvaranje eritrocita. Povišena koncentracija bakra prati akutne i hronične bolesti jetre, anemije, maligne tumore, ali je određivanje bakra najvažnije u dijagnostici Wilsonove bolesti. Određivanje koncentracije bakra je na biohemijском	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
107.	β-humani horionski gonadotropin (β -hCG)	β-hCG je hormon povišen u trudnoći, zloćudnom tumoru posteljice, ali i u tumorima pluća, želuca, gušterače, endometrija i jetre. Određivanje koncentracije β-humani horionski gonadotropin je na biohemijском analizatoru ARCHITECT-u metodom heterogene hemiluminiscencije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
108.	β-2 mikroglobulin (β2-M)	β2-M je globulin male molekulske mase. Povišene vrijednosti sreću se u upalnim procesima, bolestima jetre praćene oštećenjem bubrega, autoimunim bolestima, malignim limfomima i virusnim infekcijama (AIDS, CMV i dr.). Test je važan u kontroli pacijenata sa disfunkcijom bubrega ili reumatoidnim artritisom. Određivanje koncentracije β2 mikroglobulina na biohemijском analizatoru AXSYM-u	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa: EDTA/heparin i Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
109.	Bilirubin ukupni (TBIL)	Bilirubin je produkt razgradnje hemoglobina iz eritrocita, koji se oslobađa nakon njihove razgradnje. Određivanje bilirubina je važno za dijagnosticiranje bolesti jetre, hemolitičkih anemija, svih vrsta žutica i povećanog bilirubina u novorođenčadi. Određivanje koncentracije ukupnog bilirubina na biohemijском analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
110.	Bilirubin-konjugirani (DBIL)	Konjugirani ili direktni bilirubin nastaje iz bilirubina, koji se u jetri vezuje (konjuguje) sa glukuronskom kiselinom. Povišene vrijednosti DBIL-a javljaju se obstruktivnim bolestima izvodnih žučnih kanala, bolestima jetre i u primarnoj hiperbilirubinemiji. Određivanje koncentracije konjugiranog bilirubina (DBIL) na biohemijском analizatoru Dimension spektrofotometrijskom metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
111.	Bilirubin nekonjugovani (IBIL)	Nekonjugovani ili indirektni bilirubin, vezan na albumine slobodno cirkulira krvlju. Dijagnostički je važan parametar u hemolitičkoj anemiji. Visoke vrijednosti IBIL-a se javljaju u novorođenčadi. Određivanje koncentracije nekonjugovanog (IBIL) bilirubina na biohemijском analizatoru Dimension.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
112	Bubrežni kamenac	Određivanje sastava bubrežnog kamenca ručnim metodama na osnovu fizikalnog pregleda, kvalitativne hemijske analize na prisustvo karbonata, oksalata, fosfata, kalcija, magnezija, mokraćne kiseline, ksantina, cistina. Ima važnost pri utvrđivanju uzroka nastanka kamenca, a time značaj pri izboru terapije.	Dijagnostička pretraga	Bubrežni kamenac	Do 10 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

113	Ceruloplazmin (CER)	Ceruloplazmin je glikoprotein za koji je vezano 90% bakra i njegova koncentracija raste sa porastom bakra i obrnuto. Najznačajnija klinička primjena testa je u dijagnozi Wilsonove bolesti, kada su vrijednosti ceruloplazmina snižene. Određivanje koncentracije ceruloplazmina na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
114	Ciklosporin (CYCLO)	Ciklosporin A je imunosupresivni lijek, koji se koristi u liječenju pacijenata kojima je izvršena transplantacija srca, jetre i bubrega, a njegovo određivanje je važno za praćenje i određivanje odgovarajuće količine lijeka. Određivanje koncentracije ciklosporina A na biohemijskom analizatoru AXSYM metodom	Dijagnostička pretraga	Puna krv sa EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
115	C reaktivni protein (CRP)	C- reaktivni protein je jedan od proteina "akutne faze" upale koji se javlja kao nespecifični odgovor u toku infektivnih i ne infektivnih upalnih bolesti kao što su reumatoidni artritis, kardiovaskularne bolesti i bolesti perifernih krvnih sudova. Mjerenje C-reaktivnog proteina je korisno za otkrivanje, potvrdu i praćenje infekcije. Određivanje koncentracije C reaktivnog proteina (CRP) na biohemijskom analizatoru Dimension metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
116	Delta aminolevulininska kiselina (δ -ALA)	Delta aminolevulininska kiselina nastaje kao ključni intermedijer u sintezi hema. Kod nekih porfirija kao kod eritropoetske porfirije vrijednost delta aminolevulininske kiseline u mokraći su u granicama normale dok se patološke vrijednosti nalaze kod akutne intermitentne porfirije, porfirije varijegate (akutne faze) i trovanja olovom. Metoda hromatografija na koolonama sa jonskim	Dijagnostička pretraga	24 h urin	1-5 Dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
117	D-ksiloza	Ksiloza je pentoza koja ne postoji u značajnijoj količini u krvi. Pankreasni emzimii varenja nisu potrebni za njenu apsorpciju. Kada se daje oralno oko 60% se apsorbuje pasivno u proksimalnom tankom crijevu i veći dio se izluči putem bubrega. Količina ksiloze u krvi i urinu koristi se za ocjenu mukozalne apsorpcije. Metoda je kolorimetrijsko određivanje sa floroglucinolom.	Dijagnostička pretraga	Serum: na tašte i 1 sat nakon opterećenja/ Urin: sakupljen za 5 sati nakon testa	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
118	Droge	Semikvantitativno određivanje amfetamina (AMP), barbiturata (BAR), benzodiazepina (BZO), ekstazija (ECS), fenilciklidina (PCP), kanabinoida (THC), kokaina i metabolita (COC), metadona (MDN), opijata (OPI) i tricikličnih antidepresiva (TCA) na biohemijskom analizatoru WIVA-E kompetitivnom	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
119	Elektroforeza proteina	Određivanje proteina krvi metodom elektroforeze na celuloznom gelu. Elektroforeza proteina je postupak razdvajanja serumskih proteina pod djelovanjem električnog polja. Ovo razdvajanje ovisi o naboju molekula proteina, veličini i obliku čestica. Elektroforetskom tehnikom proteini se razdvajaju na pet glavnih frakcija: albumine, alfa 1 globuline, alfa 2 globuline, beta globuline i gama globuline. Bolesnici sa cirozom jetre često imaju snižene albumine a povišene globuline. Kod bolesnika sa multiplim mijelomom nalazi se monoklonalni protein u području gama globulina. Neki	Dijagnostička pretraga	Serum	7 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
120	Etanol	Određivanje koncentracije etanola na biohemijskom analizatoru WIVA-E. Metoda je enzimatska-alkohol dehidrogenaza.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Urin	7 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

121.	Feritin (FRT)	Feritin je kompleksni spoj željeza i apofertina i predstavlja skladišne rezerve željeza u jetri. Koncentracija feritina je snižena kada je sniženo i željezo. Povećana koncentracija feritina javlja se kod pojačane apsorpcije željeza, ciroze jetre i anemija. Određivanje koncentracije feritina metodom heterogene nefelometrije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
122.	Fibrinogen (FIB)	Fibrinogen je globulin, koji ima važnu ulogu u koagulaciji krvi. Povišen je u upalama i bolestima mnogih organa kao što su bureg, jetra, zglobovi. Fibrinogen je snižen kada je smanjena funkcija jetre u toksičnom hepatitisu i cirozi jetre. Određivanje koncentracije fibrinogena na analizatoru BN* Systems imunonefelometrijskom	Dijagnostička pretraga	Plazma sa: EDTA/ Citratom	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
123.	Folikulostimulirajući hormon (FSH)	FSH je glikoproteinski hormon iz grupe gonadotropnih hormona. Stvara se u hipofizi, placenti i adenohipofizi. FSH kod žena utiče na rast jajnih folikula a kod muškaraca stimulira spermatogenezu. Povišena koncentracija FSH, osim preovulacijskog porasta, ukazuje na poremećaj funkcije gonada ili poremećaj u osovini hipotalamus-hipofiza. Snižene vrijednosti FSH također ukazuju na poremećaj sistema hipotalamus-hipofiza, ili pojavu tumora. Određivanje koncentracije	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
124.	Folna kiselina	Folna kiselina je važna za sazrijevanje eritrocita. Kod nedostatka folne kiseline javlja se makrocitna i megaloblastična anemija. Određivanje koncentracije folne kiseline na biohemijском analizatoru ARCHITECT metodom heterogene imunohemiluniniscentije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
125.	Fosfor (P)	Fosfor je važan element za ljudski organizam i u krvi se nalazi kao anorganski fosfor (85%) i organski fosfor (15%). Određivanje koncentracije anorganskog fosfora važan je pokazatelj koštane izgradnje odnosno razgradnje. Fosfor je povišen u renalnoj insuficijenciji, hipoparatiroidizmu, u trovanju vitaminom D, akromegaliji. Snižena koncentracija fosfora može biti zbog smanjenog unosa hranom, malapsorpciji kod bolesnika na dijalizi i alkoholičara, hiperparatiroidizmu, nedostatku vitamina D, kod povraćanja i proljeva i u poremećaju transporta kroz bubrežne tubule. Određivanje koncentracije fosfora	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Urin sakupljan 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica/ Po naredbi suda	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
126.	Fruktozamin	Fruktozamin je glikozirani protein sa vremenom poluraspada jedan do tri sedmice. Određuje se radi provjere uspješnosti terapije šećerne bolesti. Povišene koncentracije fruktozamina se nalaze u slabo regulisanoj šećernoj bolesti. Određivanje koncentracije fruktozamina na biohemijском analizatoru ARCHITECT	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
127.	Gastrointestinalni karcinom antigen (Ca19-9)	Ca19-9 ili GICA je glikoprotein. Povišena koncentracija Ca19-9 se javlja u oko 75 - 80% slučajeva karcinoma želuca, pluća, gušterače i kolorektalnih tumora i u oko 8% slučajeva benignih bolesti uglavnom probavnog trakta. Određivanje koncentracije gastrointestinalnog karcinom antigena Ca19-9 na biohemijском analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
128.	Globulini (GLOB)	Globulini su proteini koji čine heterogenu skupinu mnoštva raznih proteina sa različitim fiziološkim funkcijama. Tu spadaju: alfa 1 globulini, alfa 2 globulini, beta globulini, fibrinogen i gama globulini. Povećana koncentracija globulina se javlja u cirozi jetre, infektivnim bolestima, endokarditisu, siflisu, reumatskom artritisu, tuberkulozi i malignim bolestima. Određivanje	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

129.	Glukoza (GLU)	Glukoza je ugljikohidrat (monosaharid) čiju koncentraciju u krvi regulišu dva hormona: glikagon i inzulin. Određivanje glukoze važno je dijagnozu i praćenje efekata terapije šećerne bolesti. Glukoza je povišena u šećernoj bolesti, feohromocitomu, bolestima gušterače, jetre, bubrega, te u nedostatku B1. Snižene vrijednosti glukoze su uslijed nedostatka glukagona, u karcinomu želuca, inzulinomu, trovanju i urođenim greškama metabolizma. Određivanje koncentracije glukoze na biohemijskom analizatoru DIMENSION.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
130.	Glukoza tolerans test - oralni (OGTT)	OGTT je funkcionalni test koji se vrši radi dijagnostike poremećaja metabolizma ugljenih hidrata. Pacijentu se izvadi krv na tašte a zatim unosi 50-100grama glukoze. Nakon toga se uzima uzorak krvi u vremenu 30 min, 60 min, 90 min i 120 min. Na osnovu promjena koncentracije glukoze tokom vremena zaključuje se o vrsti i težini	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
131.	γ-Glutamil transferaza (GGT)	GGT je membranski enzim iz skupine peptidaza, a nalazi se u svim tkivima osim u mišićima. GGT smatra se najosjetljivijim pokazateljem oštećenja jetre kada aktivnost može biti 5-8 puta veća od normalne. Dobar je pokazatelj u diferencijalnoj dijagnostici hepatocelularne i opstruktivne žutice. Povišena aktivnost može se naći i u bolestima drugih organa kao što su gušterača, srčani mišić i dr. Određivanje aktivnosti g-glutamil transferaze na biohemijskom analizatoru DIMENSION	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
132.	Haptoglobin (HPT)	Haptoglobin je azglikoprotein, koji može vezati hemoglobin u stabilan kompleks, čime se sprečava gubitak hemoglobinskog željeza u stanjima pojačanog raspada eritrocita. Haptoglobin je povišen u akutnim stanjima kao što su akutne upale, povrede tkiva, opekotine, hirurške intervencije. Koncentracija haptoglobina opada u hemolitičkim stanjima i pri akutnom oštećenju jetre. Određivanje koncentracije haptoglobina na biohemijskom analizatoru BN*Systems metodom heterogene imunofluorescencije	Dijagnostička pretraga	Serum / Plazma sa EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
133.	Hemoglobin A1C (HA1C)	Hemoglobin je proteinska molekula u crvenim krvnim ćelijama koja se mijenja kada se na nju veže glukoza. Pretraga se izvodi da bi se utvrdila prosječna koncentracija šećera u krvi tokom životnog vijeka crvene krvne ćelije, eritrocita (8 do 10 sedmica), U kojoj će se mjeri promijeniti ovisi o prosječnoj koncentraciji šećera u krvi kojoj je protein bio izložen. Ovaj se test koristi u dijagnostici šećerne bolesti, pri određivanju odgovarajuće doze lijeka i praćenju toka bolesti. Određivanje postotka hemoglobina A1C (HbA1c, glukozilirani hemoglobin) u ukupnom hemoglobinu na biohemijskom analizatoru Dimension imunoturbidimetrijskom metodom	Dijagnostička pretraga	Puna krv sa: EDTA/ Na heparinom / Li heparinom	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
134.	5-Hidroksi indol sirćetna kiselina (5-HIAA)	5-HIAA je produkt metabolizma triptofana i serotonina. Povišene vrijednosti serina i pojačano izlučivanje 5-HIAA nalazi se kod karcinoidnih ntumora.METODA ja hromatografija na koolonama sa jonskim izmjenjivačem te spektrofotometrijsko određivanje eluata.	Dijagnostička pretraga	24 h urin	1- 5 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547
135.	17-Hidroksi kortikosteroidi (17-OH)**	Kortikosteroidi su najvažnija grupa steroida nadbubrega.To su produkt steroidnog hormona kortizola ,kojeg karakteriše prisustvo hidroksiilne grupe na 17 C atomu.Nastaju u jetri a izlučuju se urinom.METODA ja hromatografija na koolonama sa jonskim izmjenjivačem te spektrofotometrijsko određivanje eluata po Porter-	Dijagnostička pretraga	24 h urin	7-10 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzia.ba 303 516; 303 549; 303 547

136.	Hloridi (Cl)	Hloridi su glavni vančelijski anioni, čija je osnovna funkcija regulisanje prometa vode u organizmu, regulacija osmotskog pritiska te održavanje anionsko-kationske ravnoteže u vančelijskom prostoru. Povišene vrijednosti hlorida se javljaju u stanjima dehidracije, bubrežne acidoze i zatajenja bubrega, dekompenziranih srčanih bolesti. Snižene vrijednosti su u nefritisu, raznim poremećajima probavnog trakta praćenim proljevima i povraćanjem. Određivanje koncentracije hlorida na biohemijskom analizatoru Dimension potencijometrijskom metodom sa jonski specifičnim membranskim elektrodama	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa heparinom, Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
137.	Hloridi u znoju	Hloridi su elektroliti koji se izlučuju i znojem, a test ima važnost kod sumnje mukoviscidozu (fibrocistične bolesti) bolest u kojoj se očekuju povišene vrijednosti hlorida u znoju. Određivanje koncentracije hlorida u znoju metodom titracije po Scribner-u.	Dijagnostička pretraga	Znoj	2 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
138.	Holesterol (CHOL)	Holesterol je složeni lipid koji je prisutan u svim ćelijama i tjelesnim tekućinama čovjeka, a služi kao baza za sintezu hormona, vitamina, i žučnih kiselina. Dio holesterola unosi se hranom, ali veći dio nastaje sintezom u organizmu. Visoke vrijednosti holesterola u krvi predstavljaju glavni faktor rizika za ateroskrozu i srčane bolesti. Određivanje koncentracije holesterola (CHOL) na biohemijskom analizatoru Dimension	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
139.	Holinesteraza (CHE)	Holinesteraza je jetreni enzim, koji se sintetizira u jetri. Određivanje holinesteraze je koristan test u ispitivanju funkcije jetre. Kod trovanja organofosfatima su snižene vrijednosti holinesteraze. Neke osobe uopšte nemaju holinesteraznu aktivnost ili je ona značajno smanjena i ovaj test je značajan za određivanje aktivnosti holinesteraze u tim slučajevima. Određivanje aktivnosti holinesteraze (CHE) na biohemijskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
140	Homocistein (HCY)	Homocistein je međuprodukt razgradnje amino kiselina cisteina, odnosno metionina. Povišene vrijednosti su kod nekih urođenih grešaka u metabolizmu (homocistinurija), kod kardio vaskularnih bolesti, hroničnih bolesti bubrega. Određivanje koncentracije homocisteina na biohemijskom analizatoru Axsym u metodom imunofluorescentne polarizacije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
141.	Imunoglobulini	Imunoglobulini su najvećim dijelom g-globulini i nosioci su humoralnog imuniteta, koji imaju karakterističnu građu u obliku slova y. Karakteristike imunoglobulina ovise o građi teških lanaca, pa se prema tome dijele na klase: Ig A, IgG, IgM, IgD i IgE. Određivanje koncentracije imunoglobulina na biohemijskom analizatoru BN* imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa: heparinom ili EDTA / Cerebrospinalna tečnost	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
142.	Iminuglobulini klase A (IgA)	Ig A su imunoglobulini koji se stvaraju u sluznici probavnog i respiratornog sistema, pa djeluju kao prva linija odbrane od mikroorganizama. Određivanje koncentracije imunoglobulina klase A na biohemijskom analizatoru BN* imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
143.	Iminuglobulini klase G (IgG)	IgG su imunoglobulini, koji čine 75% ukupnih imunoglobulina u krvi. Jedini prolaze kroz placentu pa imaju odbrambenu ulogu u zaštiti fetusa. Određivanje koncentracije imunoglobulina klase A na biohemijskom analizatoru BN* imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

144.	Iminuglobulini klase G (IgGcsf)	Određivanje koncentracije imunoglobulina klase G u likvoru na biohemijskom analizatoru BN* imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Likvor	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
145.	Iminuglobulini klase M (IgM)	IgM su imunoglobulini koji se nalaze u krvi i prvi reagiraju na infekciju. IgM ne prolazi kroz placentu, a sintetizira se 5 dana nakon rođenja djeteta. Povišene vrijednosti su kod autoimunih bolesti sarkoidoze, hroničnih bolesti jetre, infekcija, mijeloma. Određivanje koncentracije imunoglobulina klase M na biohemijskom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
146.	Iminuglobulini klase E (IgE)	IgE su imunoglobulini koji se stvaraju u submukozi disajnih i probavnih organa te limfoidnom tkivu grla i nosa. Nakon vezanja sa antigenom uzrokuju alergijsku reakciju pa je u tim slučajevima povišena koncentracija IgE. Određivanje koncentracije imunoglobulina klase E na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
147.	Iminuglobulini laki lanci (k)	Pod lakim lancima k imunoglobulina podrazumjevaju se laki lanci tipa k. Određivanje koncentracije lakih lanaca je od manje važnosti, već je dijagnostički važan odnos k/λ. Normalno taj odnos iznosi 2/1, a kod poremećene sinteze lakih lanaca mjenja se taj odnos i izlazi iz okvira normalnih vrijednosti. Određivanje koncentracije imunoglobulina- laki lanci (k) na biohemijskom	Dijagnostička pretraga	Serum Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
148.	Iminuglobulini laki lanci (λ)	Pod lakim lancima λ imunoglobulinima podrazumjevaju se laki lanci tipa λ. Određivanje koncentracije imunoglobulina -laki lanci (λ) na biohemijskom analizatoru BN* imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
149.	Jodid I (J)	Jod je esencijalni element za funkciju štitne žlijezde koja reguliše rast, razvoj i funkcionisanje mozga i tijela. Određivanje koncentracije jodida spektrofotometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Urin	do 5 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
150.	Kalcij -ukupni (Ca)	Određivanje koncentracije ukupnog kalcija na biohemijskom analizatoru Dimension spektrofotometrijskom metodom sa orto-krezol ftaleinom. Kalcij spada u grupu elektrolita. Iako se oko 99% kalcija nalazi u kostima i zubima, on ima i druge važne funkcije u organizmu i njegova uloga je usko povezana sa fosforom. U krvi se nalazi vezan za proteine, a 45% kalcija se nalazi u obliku jonskog kalcija. Povišena koncentracija kalcija sreće se u hiperparatiroidizmu, malignim bolestima, trovanju vitaminom D, a snižene vrijednosti u	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
151.	Kalcij -jonski (Ca ⁺⁺)	Jonski kalcij je fiziološki aktivan oblik, pa je njegovo određivanje osjetljiviji pokazatelj metabolizma kalcija. Poseban značaj određivanja jonskog kalcija je u diferenciranju bolesti paratiroidnih žlijezda. Određivanje koncentracije jonskog kalcija na biohemijskom analizatoru ABL835 potenciometrijskom metodom sa	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

152.	Kalij (K)	Kalij je glavni intracelularni kation. U eritrocitima koncentracija kalija je oko 20 puta veća nego u krvi i ovisi o njegovom izlučivanju mokraćom. Do porasta vrijednosti kalija dolazi zbog pretjeranog unošenja, te kod bubrežne insuficijencije, masivne hemolize. Snižene vrijednosti su kod hroničnog gladovanja, povraćanja i proliva, primarnom i sekundarnom aldosteronizmu. Određivanje koncentracije kalija na biohemijском analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa heparinom / Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
153.	Kapacitet vezivanja željeza- nezasićeni (UIBC)	Nezasićeni kapacitet vezivanja željeza predstavlja slobodni transferin za koji nije vezano željezo. U slučajevima snižene koncentracija željeza UIBC će biti povišen. Određivanje nezasićenog kapaciteta vezivanja željeza (UIBC) na biohemijском analizatoru Dimension.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
154.	Kapacitet vezivanja željeza -ukupni (IBCT)	Ukupna sposobnost vezanja željeza je ovisna o koncentraciji transferina. (transferin je protein za koji se vezuje željezo u krvi). IBCT je povišen u hipohromnoj anemiji, akutnom hepatitisu, kasnoj trudnoći, a snižen u infekcijama, pernicioznoj anemiji, cirozi. Određivanje ukupnog kapaciteta vezivanja željeza (IBCT) na biohemijском analizatoru Dimension	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
155.	Karcinoembrionalni antigen (CEA)	CEA je glikoprotein. To je antigen fetusa koji se podkraj trudnoće zamjenjuje drugim antigenima kao kod odralih osoba. Povišene koncentracije udružene su sa malignim tumorima najčešće pankreasa, ali i malignim tumorima želuca, debelog crijeva, dojke i metastaza u jetri. On nije strogo specifičan tumorski marker pa se ponekad javlja i u benignim bolestima. Određivanje koncentracije karcinoembrionalnog antigena (CEA) na biohemijском	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
156.	17-Ketosteroidi (17-KETO)**	17-Ketosteroidi su metaboliti prekursora kije luče adrenalne žlijezde, testisi i u izvjesnoj mjeri jajnic, kojeg karakteriše prisustvo keto grupe na 17 C atomu. METODA ja hromatografija na koolonama sa jonskim izmjenjivačem te spektrofotometrijsko određivanje eluata po ZIMMERMANN-u.	Dijagnostička pretraga	24 h urin	7-10 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
157.	Komplement C3 (C3) Komplement C4 (C4)	Određivanje koncentracije C3 i C4 komponente komplementa na biohemijском analizatoru BN* Systems imunonefelometrijskom metodom. C3 i C4 su sastavni dio sistema komplementa čini najmanje 15 proteina koji učestvuju u čitavom nizu reakcija eliminacije antigena. Povišene vrijednosti se nalaze u akutnim fazama upala reumatskih bolesti, virusnih hepatitisa i dr. Snižene vrijednosti nalaze se kod urođenog nedostatka, upalnim	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
158.	Koproporfirini (KOPRO)	Koproporfirini nastaju iz uroporfirina u procesu biosinteze HEM-a. Povišeni su kod kongenitalne eritropoetske porfirije, porfirije kutanee tarde. Metodaja hromatografija na koolonama sa jonskim izmjenjivačem te spektrofotometrijsko određivanje eluata.	Dijagnostička pretraga	Urin sakupljen u toku 24 sata	2-3 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
159.	Kreatinin (CREA)	Kreatinin nastaje iz kreatina koji je produkt metabolizma aminokiselina arginina i glicina i slobodno cirkuliše tjelesnim tekućinama. Povišen je kod smanjene bubrežne funkcije, ali i kod akromegalije i gigantizma i u prehrani bogatoj mesom. Snižen je kod starijih osoba i u trudnoći. Određivanje koncentracije kreatinina na	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

160.	Kreatinin klirens	Kreatinin klirens je test koji služi za ispitivanje funkcije bubrega i snižen je srazmjerno sniženju funkcionalne sposobnosti bubrega.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
161.	Kreatinin kinaza (CK)	CK je enzim koji se nalazi prvenstveno u srčanom i skeletnim mišićima. Dijagnostički je važan pokazatelj srčanog infarkta i mišićnih bolesti naročito distrofije, kada vrijednosti CK mogu i do 50 puta veće od normalnih. Povišene vrijednosti CK mogu se naći i u traumama kao i kod povećane mišićne aktivnosti. Određivanje aktivnosti kreatin kinaze (CK) na biohemijskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
162.	Kreatinin kinaza izoenzim mMB (CK- MB)	Određivanje koncentracije izoenzima (CK- MB) na biohemijskom analizatoru Dimension imunološkom metodom. Povišene vrijednosti CK- MB ukazuju na srčani infarkt.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
163.	Krv u stolici-okultno krvarenje	Hemoglobin i drugi spojevi hema daju sa aromatičnim spojevima ljubičasto obojenje. Test služi u dijagnostici različitih oboljenja probavnog trakta koji su praćeni sa krvarenjem. Dokazivanje tragova krvi u stolici kvalitativnom metodom sa aminopirinom.	Dijagnostička pretraga	Stolica	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
164.	Laktati (LACT)	Laktati su spojevi mliječne kiseline, i predstavljaju međuprodukt metabolizma ugljenih hidrata. Povišene vrijednosti laktata nalaze se u stanjima smanjene količine kiseonika tkivima u šoku, srčanom dekompenzaciji, dijabetičkoj komi, nedostatnoj funkciji plućna i slično, ali u i u stanjima pojačane fizičke aktivnosti. Određivanje koncentracije laktata (LACT) na biohemijskom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
165.	Laktat dehidrogenaza (LDH)	LDH je enzim koji se nalazi u tkivu jetre, srca, bubrega, skeletnim mišićima i eritrocitima. Povišene vrijednosti LDH su u megaloblastičnoj i pernicioznoj anemiji, virusnom hepatitisu, šoku, srčanom infarktu, bubrežnim bolestima, metastatskim karcinomima. Određivanje aktivnosti laktat dehidrogenaze (LDH) na biohemijskom analizatoru Dimension, kinetičko enzimskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
166.	Luteinizirajući hormon (LH)	Kvantitativno određivanje luteinizirajućeg hormona (LH) na biohemijskom analizatoru Arhitect, metodom heterogene imunohemiluminescencije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
167.	Lijekovi (Antiepileptici)	Određivanje koncentracije fenobarbitona (PHNO), karbamazepina (CRMB) i valproične kiseline (VALP) na biohemijskom analizatoru Axym, metodom imunofluorescentne polarizacije.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	
168.	Lipaza (LIP)	Lipaza je enzim iz grupe hidrolaza. Stvara se u gušterači. Kod akutne upale gušterače koncentracija lipaze raste prije i ostaje duže povišena nego amilaza. Određivanje aktivnosti lipaze (LIP) na biohemijskom analizatoru Architect, spektrofotometrijskom metodom po Myrtle i Zellu.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

169.	Lipoproteini	Određivanje lipoproteina koji predstavljaju su složene spojeve proteina i raznih frakcija lipida. Povišene vrijednosti sreću se u poremećajima metabolizma lipoproteina (hiperlipoproteinemije), i bolestima štitne žlijezde drugih bolesti kao što je hipotireoza. Poremećaj metabolizma lipoproteina jedan je od važnih faktora rizika nastanka kardiovaskularnih bolesti i srčanog infarkta. Određivanje koncentracije lipoproteina je na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
170.	Lipoproteini visoke gustoće (HDL)	HDL su lipoproteini najveće gustoće, sadrže najviše proteina, ali i značajnu količinu holesterola. Smatra da ovaj holesterol nije štetan i da čak ima zaštitno djelovanje i sprječava razvoj bolesti srca. Određivanje koncentracije lipoproteina visoke gustoće (HDL) na biohemijskom analizatoru Dimension, spektrofotometrijskom metodom sa holesterol esterazom, holesterol oksidazom i	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
171.	Lipoproteini male gustoće (LDL)	LDL su lipoproteini male gustoće, koji sadrže najviše holesterola i najodgovorniji su za razvoj kardiovaskularnih bolesti. Određivanje koncentracije lipoproteina male gustoće (LDL) na biohemijskom analizatoru Dimension, spektrofotometrijskom metodom sa holesterol esterazom, holesterol oksidazom i peroksidazom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
172.	Lipoproteini vrlo male gustoće (VLDL)	VLDL su lipoproteini koji sadrže u najvećoj mjeri trigliceride. Određivanje koncentracije lipoproteina vrlo male gustoće (VLDL) na biohemijskom analizatoru Dimension, računski metoda.	Dijagnostička pretraga RAČUNSKA METODA	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
173.	Lipoproteini A (Lp-a)	Lp-a je apolipoprotein, koji se nasljeđuje autosomno dominantno i mogao bi biti važan kao rani marker koronarnih bolesti i moždanog udara. Određivanje koncentracije lipoproteina (Lp-a) na biohemijskom analizatoru BN* -imunonefelometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
174.	Litij (Li)	Litij je jedan od sastojaka nekih od lijekova koji se koriste u terapiji bipolarnih (manično-depresivne bolesti). Mjerenje koncentracije litija služi za praćenje terapijskih vrijednosti lijeka. Određivanje koncentracije litija (Li) na biohemijskom analizatoru Dimension, spektrofotometrijskom metodom.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
175.	Magnezij (Mg)	Magnezij spada u grupu elektrolita i od vitalne je važnosti za čovjeka. Njegov metabolizam regulišu razni hormoni a najvažniji je aldosteron, koji smanjuje apsorpciju u crijevu i povećava izlučivanje magnezija preko bubrega. Povišene vrijednosti magnezija su rijetke, a snižene se javljaju usljed smanjenog unošenja hranom, kod hroničnih proljeva, akutnih bubrežnih bolesti, kod alkoholičara. Određivanje koncentracije magnezija (Mg) na	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa heparinom/ Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
176.	Melanin	Kvalitativno dokazivanje melanina metodom sa N-nitrofericjanidom "Thormalenov test".	Dijagnostička pretraga	Urin	1-2 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
177.	Metabolički skrining urina	Kvalitativna analiza urina na prisustvo fenilalanina (test I), histidina, cistina, homocistina (test II), monosaharida (test III), tirozina (test IV), aminokiselina (test V), račvastih aminokiselina (test VI), mukopolisaharida (test VII) i proteina (test VIII)	Dijagnostička pretraga	Urin, prvi jutarnji	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

178.	Mioglobin (MYO)	Određivanje koncentracije mioglobina (MYO) metodom heterogene imunoturbidimetrije na biohemijaskom analizatoru Turbi time system.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa: heparinom ili EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
179.	Mokraćna kiselina (URCA)	Određivanje koncentracije mokraćne kiseline (URCA) na biohemijaskom analizatoru Dimension, spektrofotometrijskom metodom sa urikazom.	Dijagnostička pretraga	Serum Plazma sa heparinom Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
180.	Natrij (Na)	Određivanje koncentracije natrija (Na) na biohemijaskom analizatoru Dimension, potenciometrijska metoda sa ion selektivnim membranskim elektrodama.	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa heparinom/ Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
181.	Osmolalnost (Osm)	Osmolalnost je koncentracija osmotski aktivnih čestica u krvi. Povišene vrijednosti se nalaze u stanju dehidracije organizma, dijabetičnoj ketoacidozi, trovanja alkoholom, dijabetes insipidusu. Snižene vrijednost su u adrenokortikalnoj insuficijenciji, intoksikaciji vodom, postoperativnim stanjima. Određivanje osmolalne koncentracije (Osm) na	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma/ Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
182.	Paraprotein (Bence-Jones proteini)	Bence-Jones proteini se javljaju u mokraći usljed poremećaja sinteze imunoglobulina, u bolesnika sa mijelomom, osteosarkomom i leukemijama. Kvalitativno dokazivanje paraproteina metodom taloženja sa sirćetnom ili hlorovodoničnom kiselinom.	Dijagnostička pretraga	Urin	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
183.	Porfirini -Ukupni	Određivanje ukupnih porfirina na hromatografskim kolonama, metodom hromatografske spektrofotometrije. Ukupni porfirini su ciklični spojevi koji predstavljaju međuprodukte u biosintezi HEM-a. Porfirini se normalno izlučuju iz organizma stolicom, a manje urinom. Povišene vrijednosti porfirina se javljaju kod nasljednih bolesti kao što je kongenitalna eritropoetska porfirija, eritropoetska protoporfirija, akutna intermitentna porfirija, aplastične	Dijagnostička pretraga	Urin sakupljen u toku 24 sata	2-3 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
184.	Porfobilinogen (PBG)	Određivanje porfobilinogena (PBG) na hromatografskim kolonama, metodom hromatografske spektrofotometrije.	Dijagnostička pretraga	Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
185.	Progesteron	Određivanje koncentracije progesterona na biohemijaskom analizatoru Architect metodom heterogene imunoemiluminescencija.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

186.	Prolaktin	Prolaktin je hormon kojeg luči hipofiza. Osnovna fiziološka funkcija prolaktina je u započinjanju i održavanju laktacije u žena. Određivanje prolaktina je bitno za potvrdu poremećaja funkcije hipofize, te u praćenju pacijentica sa amenorejom i galaktorejom. Povišene koncentracije su u : trudnoći, stimulaciji dojenja, stresu, upotrebi lijekova kao što su progesteron,estrogen i androgen. Snižene koncentracije su kod davanja L-dope i bromokriptina.Određivanje koncentracije prolaktina na	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa: Na heparinom ili Li heparinom ili K EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
187.	Prostata specifični antigen -ukupni (PSA)	Određivanje ukupnog prostata specifičnog antigena (PSA) na biohemijaskom analizatoru Architect metodom heterogene imunohemiluminescencija.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
188.	Prostata specifični antigen-slobodni (PSA-FREE)	Određivanje slobodnog prostata specifičnog antigena (PSA-FREE) na biohemijaskom analizatoru Architect metodom heterogene imunohemiluminescencija.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
189.	Proteini u urinu i likvoru	Određivanje koncentracije ukupnih proteina na biohemijaskom analizatoru Dimension metodom spektrofotometrije sa pirogalolmolibdatom.	Dijagnostička pretraga	Likvor/ Urin sakupljen u toku 24 sata	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
190.	Proteini u serumu	Proteini su kompleksni spojevi u čiji sastav ulaze aminokiseline. Proteini imaju brojne funkcije u organizmu čovjeka: gradivnu, zaštitnu (antitijela), transportnu, pufersku, katalizatorsku, regulišu koloidno-osmotski pritisak i druge specifične funkcije. Promjena koncentracije proteina, u različitim bolestima je različita, pri čemu može doći do promjene ukupnih proteina ili samo pojedinih frakcija. Određivanje koncentracije	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
191.	Reumatski faktor (RF)	Pod reumatskim faktorom se podrazumjevaju autoantitijela na imunoglobuline klase IgG. RF je važan parametar za dijagnosticiranje autoimunih bolesti u prvom redu reumatoidnog artritisa i njegovo razlučivanje od ostalih reumatskih bolesti. Određivanje koncentracije reumatskog faktora (RF) na biohemijaskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
192.	Salicilati	Određivanje koncentracije salicilata metodom spektrofotometrije. Salicilati su lijekovi koji se koriste za kod upalnih procesa.	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
193.	Stolica na probavljivost	Mikroskopski pregled stolice na prisustvo mišićnih vlakana, škroba i masti, metodom mikroskopije. Probava je dobra ako se nađu samo male poligonalne ili okrugle ploče nejasnih kontura. Kod zdravog čovjeka nalaze se i pojedina zrnca škroba.	Dijagnostička pretraga Mikroskopski pregled	Stolica	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

194.	Takrolimus (TACRO)	Određivanje koncentracije takrolimusa (TACRO) na biohemijskom analizatoru Architectu heterogenom enzim imunološkom metodom. Takrolimus je imunosupresivni lijek koji se daje pacijentima sa transplantiranom jetrom. Takrolimus se u krvi vezuje za familiju proteina označenih kao PK506 vezujući proteini. Imunosupresivno djelovanje takrolimusa zasniva se na inhibiciji i blokadi proliferacije T limfocita. Određivanje koncentracije takrolimusa važno je	Dijagnostička pretraga	Puna krv uzeta sa EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
195.	Testosteron	Testosteron je muški spolni hormon koji se stvara u testisima kod muškaraca, a njegovo lučenje je regulisano od strane hipotalamusa i hipofize. Praćenje vrijednosti testosterona se koristi u dijagnostici raznih endokrinoloških bolesti. U muškaraca kod hipogonadizma, testikularne insuficijencije, neplodnosti, hipopituuitarizma i hiperprolaktinemije. U žena u dijagnozi policističnog ovarijalnog sindroma, adrenalne hiperplazije, neplodnosti, hirzurtuzma, amenoreje i gojaznosti. Određivanje koncentracije testosterona na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
196.	Tiroidstimulirajući hormon (TSH)	TSH je hormon kojeg luči prednji režanj hipofize, a on stimulira stvaranje i lučenje hormona štitne žlijezde (T3, T4). Najveći značaj određivanja TSH je za razlikovanje poremećaja funkcije štitne žlijezde gdje je TSH povišen, od poremećaja hipofize ili hipotalamusa gdje je TSH normalan ili blago povišen. Određivanje TSH važno je i za dijagnozu, prognozu i praćenje terapije kod bolesti štitne žlijezde. Određivanje tiroidstimulirajućeg hormona (TSH) na biohemijskom analizatoru Architectu metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
197.	Tiroksin (T4)	Tiroksin je hormon štitne žlijezde, koji učestvuje u brojnim metaboličkim procesima u organizmu. Povišene vrijednosti nalazimo kod primarne hipertireoze, povećanog lučenja TSH, a snižene kod primarne hipotireoze, tiroiditisa, nedovlnog unosa joda u hrani. Određivanje tiroksina (T4) na biohemijskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
198.	Transferin (TRF)	Transferin je β1 mikroglubulin koji se sintetizira u jetri. Transferin vezuje željezo koje se tako prenosi u cirkulaciji. Povišene vrijednosti transferina su u anemijama uzrokovanim nedostatkom željeza (sideropenijska anemija), a snižene vrijednosti prisutne su u cirozi jetre, hroničnim infekcijama, gladovanju i bolestima bubrega. Određivanje koncentracije transferina	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
199.	Trigliceridi (TGL)	Trigliceridi su spojevi masnih kiselina i glicerola. Povišene koncentracije triglicerida nalaze se kod nekih poremećaja metabolizma lipoproteina, kao i kod šećerne bolesti, opstruktivne žutice, hipofunkcije štitne žlijezde. Snižene koncentracije triglicerida su manje dijagnostičke vrijednosti. Određivanje koncentracije triglicerida (TGL) na biohemijskom analizatoru Dimension enzimskom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
200.	Trijodtironin (T3)	Trijodtironin je hormon štitne žlijezde, koji zajedno sa tiroksinom ima višestruku ulogu u brojnim metaboličkim procesima u organizmu. Povišene vrijednosti nalazimo kod primarne hipertireoze, povećanog lučenja TSH, a snižene kod primarne hipotireoze, tiroiditisa, nedovlnog unosa joda u hrani. Određivanje trijodtironina (T3) na biohemijskom analizatoru Architectu metodom	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547

201.	Troponin I (CTNI)	Troponin je proteinska molekula koja se nalazi u skeletnim i srčanom mišiću. Povišene vrijednosti troponina nalaze se kod infarkta miokarda, hronične ishemijske bolesti srca, miokarditisa, povreda kao i drugih bolesti skeletnih mišića. Određivanje koncentracije troponina (CTNI) na biohemijskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
202.	Urea (BUN)	Urea je glavni produkt razgradnje proteina. Važnost ovog testa je u ispitivanju funkcije bubrega. Urea je povišena u oslabljenoj funkciji bubrega. Snižene vrijednosti nalaze se pri ishrani siromašnoj proteinima, u kasnoj trudnoći, u djece, kod oštećenja jetre i trovanja lijekovima. Određivanje koncentracije uree (BUN) na	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
203.	Uroporfirini (URO)	Uroporfirini su porfirini iz kojih nastaju koproporfirini u procesu biosinteze HEM-a. Povišene vrijednosti uroporfirina su kod kongenitalne eritropoetske porfirije. Određivanje koncentracije uroporfirina (URO) na hromatografskim kolonama metodom hromatografske spektrofotometrije.	Dijagnostička pretraga	Urin sakupljen u toku 24 sata	2-3 dana	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
204.	Vitamin B12	Vitamin B12 ili cijankobalamin je kompleksan spoj koji sadrži kobalt. U organizmu služi kao koenzim nekih drugih enzima. Važnost određivanja koncentracije vitamina B12 je u dijagnozi perniciozne anemije, bolesti u kojoj postoji deficit ovog vitamina. Određivanje koncentracije vitamina B12 na biohemijskom analizatoru	Dijagnostička pretraga	Serum/ Plazma sa K3 EDTA	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
205.	Željezo (IRN)	Željezo je esencijalni oligoelement neophodan za normalnu funkciju organizma. Ulazi u sastav hemoglobina i mioglobina. Višak željeza se pohranjuje u jetri u obliku feritina. Željezo je povišeno u hemosiderozu, akutnom hepatitisu, trovanju željezom, a sniženo u sideropeničnoj anemiji, akutnim i hroničnim infekcijama, krvarenjima, malignim bolestima. Određivanje	Dijagnostička pretraga	Serum	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
207.	Amilaza u punktatu	Povišene vrijednosti javljaju se u bolestima organa probavnog sistema kao što su bolesti gušterače, žučnih puteva i žučne kesice. Određivanje vrijednosti amilaza u punktatu metodom kinetičke kolorimetrije.	Dijagnostička pretraga	Punktat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
208.	Glukoza u punktatu	Snižena vrijednost glukoze eksudatu prisutne bakterije, a u transudatu su vrijednosti slične kao u serumu. Određivanje vrijednosti glukoze u punktatu spektrofotometrijskom metodom heksokinaze po Kunst-u.	Dijagnostička pretraga	Punktat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
209.	Laktat-dehidrogenaza-LDH u punktatu	Serozna tekućina koja oplakuje zloćudne tumore ima povećanu količinu LDH. LDH se određuje spektrofotometrijski -enzimatska metoda (laktat-piruvat po Wackeru.)	Dijagnostička pretraga	Punktat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547
210.	Proteini u punktatu	Određivanje vrijednosti proteine u tečnostima odstranjenim iz tjelesnih šupljina kao što su trbušna duplja, grudni koš, srčana kesa. Pretraga se koristi pri utvrđivanju uzroka pojave tečnosti (izliva) u navedenim šupljinama. U upalnim procesima tečnost sadrži 30g/l proteina, izlivi drugih uzroka kao što su srčana insuficijencija obično sadrže manje od 10g/l	Dijagnostička pretraga	Punktat	1 dan	Poliklinika za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za biohemiju	Ambulantna uputnica nadležnog Doma zdravlja/ Bolnička uputnica	labdijag@ukctuzla.ba 303 516; 303 549; 303 547